

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије провг степена			
Назив предмета: Психологија развојног доба (Сер.прд.1.2.)			
Наставник: Иван П. Јерковић, Нина Р. Бркић Јовановић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 8.0			
Услов: -			
Циљ предмета: Упознавање студента са дефиницијом, предметом и основним појмовима развојне психологије;упознавање студента са главним теоријским правцима у развојној психологији;упознавање студента са токовима и правилностима развоја у целокупном животном циклусу; упознавање студента са факторима наслеђа и средине у развоју јединке; упознавање студента са карактеристикама моторног, сензорног, афективног, моралног, социјалног, когнитивног и интелектуалног развоја; упознавање студента са развојним фазама и специфичностима развоја у одраслом добу;			
Исход предмета Очекује се да након похађања овог предмета студент буде способан да покаже адекватно познавање и разумевање фактора развоја и карактеристика развоја кроз целокупни животни циклус; успешно диференцира развојна одступања од нормалних варијација у развоју; разуме факторе развоја и њихов допринос развоју; се на адекватан начин обраћа деци у сврху прикупљања података у складу са њиховим развојним карактеристикама; разуме процес старења и психолошке потребе одраслих и старих лица.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије. Развојне и неразвојне промене. Нормалан и патолошки развој. Однос дечије и развојне психологије. Фактори развоја и аспекти развоја. Историјске и културолошке особености детињства. Теоријски приступи у развојној психологији. Пијажеова теорија, теорија Виготског, теорије учења, психоаналитичка теорија, етологија.Истраживање развоја. Лонгитудинално истраживање, трансферзално истраживање, криве развоја. Периодизација развоја. Ериксоново схватање животног циклуса. Развојне и акцидентне кризе.Наследни и средински доприноси развоју.Пренатални развој,новорођенче. Психомоторни развој. Рано детињство и рано учење. Средње детињство и адолесценција. Емоционални развој.Афективна везаност.Социјални развој.Морални развој.Сексуални развој. Социјализација полних улога.Когнитивни и интелектуални развој. Проблем почетака развоја интелигенције, сензомоторна интелигенција, преоперациони стадијум, стадијум конкретних операција, стадијум формалних операција. Развој језика и говора.Развој перцепције. Млађе одрасло доба.Психологија породице.Средње одрасло доба.Занимања и каријере.Старост.Промене у чулној осетљивости, успоравање психомоторних функција утицај старења на учење, памћење и интелигенцију. Промене у сексуалном понашању и старење. Развој функција у одраслом добу. Пензионисање. Смрт и умирање. <i>Практична настава</i> Детињство и одраслост. Дебата наслеђе/средина. Пренатални развој и прва година живота: разговор са родитељима.Фазе пренаталног развоја: приказ фаза од првог дана до првог рођендана: анализа развоја. Афективна везаност и сепарација: посматрање сепарације у вртићу. Емоционални развој: приказ тестова. Рано учење и рани развој: посета институцији за децу без родитељског старања. Утицај раног учења: анализа прича о «дивљој деци»Латерална доминантност: извештај о испитивању детета, тестови. Пажња, хиперактивност и импулсивност у развојном добу: примена скале. Преоперациони стадијум и стадијум конкретних операција: испитивање детета. Тестирање развојних способности детета – приказ тестова и практична примена. Приказ тестова интелигенције. Сексуални идентитет и развој: анализа обављеног разговора. Колбергови стадијуми моралног развоја: приказ Колбергових дилема. Социјални развој, утицај вршњака и других референтних група. Анализа развојних криза млађег одраслог доба и средњег одраслог доба. Приказ програма за подршку развоја и побољшање квалитета живота у одраслом добу и старости. Завршетак професионалне каријере, пензионисање: анализа обављеног разговора. Палијативна нега и смрт и умирање			
Литература 1. Јерковић И, Зотовић М. (Основи развојне психологије. Футура Нови Сад, 2008:1-112. 2. Warner Schale K, Willis SL. Психологија одрасле доби и старења. Наклада Слап, Јастребарско 2001. 3. Смиљанић В. Развојна психологија. Центар за примењену психологију Београд 1999. 4. Смиљанић В. Психологија старења. Нолит, Београд 1979: 24-111, 130-147. 5. Јерковић И. Детињство и развој. Учитељски факултет Сомбор 1997: 29-95, 101-122.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 60	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања. Вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	12	писмени испит	30
практична настава	18	усмени испт	
колоквијум-и	40	
семинар-и			